

Collegebericht

Collegevergadering: 04 oktober 2022

Zaaknummer : 1114086
Team : Welzijnszaken Heemstede
Portefeuillehouder : A.C. Nienhuis & S. Meerhoff
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Collegebericht: stand van zaken huisvesting Oekraïense vluchtelingen en statushouders in Heemstede

Aanleiding

Door middel van een collegebericht wordt de raad geïnformeerd over de laatste stand van zaken met betrekking tot de opvang van Oekraïense vluchtelingen en de versnelde huisvesting van statushouders in Heemstede. Voor meer informatie verwijst het college u naar de Oekraïne Nieuwsbrief (heemstede.nl/over-de-gemeente/nieuwsbrief) en naar de website en sociale kanalen van de gemeente.

Regionaal beeld

De oorlog in Oekraïne duurt voort en er zijn nog steeds mensen die de oorlog ontvluchten. De gemeenten in de regio Kennemerland hebben de gezamenlijke opgave om 2.549 noodopvangplekken voor Oekraïners te realiseren. In de regio zijn inmiddels 3.090 plekken gerealiseerd (inclusief particuliere opvang). Hiermee is Kennemerland landelijk één van de 4 regio's die de taakstelling voor de opvang van Oekraïners hebben gehaald. Omdat de toestroom vanuit Oekraïne nog niet ten einde is, zullen de komende periode in de regio nog locaties worden gerealiseerd.

De komst van vluchtelingen uit Oekraïne komt bovenop de bestaande tekorten aan opvangplekken voor vluchtelingen uit andere landen. Om de druk op de asielketen te verlichten, worden in de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer en Velsen asielzoekers opgevangen. Daarnaast zijn er ook veel statushouders (asielzoekers met een verblijfsvergunning) die nu nog in de asielopvang verblijven en wachten op huisvesting. Dit is een wettelijke taak van gemeenten, waarvan het Rijk heeft gevraagd deze versneld uit te voeren. In regio Kennemerland heeft het grootste deel van de gemeenten een voorsprong op de realisatie van de reguliere huisvestingstaakstelling en levert hiermee een bijdrage aan de versnelde uitstroom van statushouders uit de asielopvang. Omdat de druk op de asielketen echter nog steeds hoog is, heeft het Rijk de wettelijke huisvestingstaakstelling voor de eerste helft van 2023 verhoogd. De taakstelling voor Heemstede voor de eerste helft 2023 staat op 33. Op de website van de Rijksoverheid wordt maandelijks een overzicht gepubliceerd van de huisvestingscijfers van statushouders: [Overzicht huisvesting vergunninghouders 1 oktober 2022 | Publicatie | Rijksoverheid.nl](https://overzichthuisvestingvergunninghouders1oktober2022|Publicatie|Rijksoverheid.nl)

Stand van zaken opvang Oekraïense vluchtelingen in Heemstede

In Heemstede zijn drie locaties ingericht voor de opvang van Oekraïners. Op dit moment verblijven er in totaal 81 Oekraïners op de locaties Kerklaan, Glipperweg en in de noodwoningen aan de Kohnstammlaan. Daarnaast worden er 53 mensen opgevangen bij gastgezinnen. De uitstroom van de particuliere opvang naar de gemeentelijke opvang neemt merkbaar toe. Voor deze mensen wordt zoveel mogelijk geprobeerd alternatieve woonruimte te vinden in Heemstede zelf. Het aantal beschikbare plekken blijft echter beperkt.

Collegebericht

Collegevergadering: 04 oktober 2022

In onderstaande tabel staat in één overzicht wat voor Heemstede de taakstelling is, hoeveel Oekraïners in particuliere opvang verblijven, hoeveel bedden gerealiseerd zijn en hoeveel daarvan er zijn bezet. Verschil in gezinssamenstellingen maakt dat niet in iedere kamer het volledige aantal bedden is bezet. Ook wordt er op locaties Kerklaan en Glipperweg een quarantainruimte vrijgehouden voor het geval dat er een corona uitbraak of een andere noodsituatie is. Dit zorgt ervoor dat het aantal bezette plekken lager is dan het aantal bedden. De gemeente zet zich in op het behalen van de maximale bezettingsgraad, zonder daarbij de menselijke maat uit het oog te verliezen.

Opvanglocaties gemeentelijk en particulier m.b.t. Oekraïne	Bedden (gerealiseerde bedden)	Plaatsingen (bezette bedden)
Kerklaan	70	54
Glipperweg	24	11
Kohnstammiaan	16	16
Subtotaal	110	81
Particuliere opvang	53	53*
Totaal	163	134
Taakstelling	127	

*De 53 personen uit de particuliere opvang zijn verspreid over 19 verschillende adressen.

Onderwijs, zorg, werk en inkomen

Het is niet te voorspellen hoe de oorlog in Oekraïne gaat verlopen. Zolang de oorlog nog niet voorbij is, zullen er vluchtelingen in Heemstede verblijven. Het is daarbij van belang om te zorgen voor een goede integratie in onder andere zorg, onderwijs, werk en inkomen. De gemeente gaat de komende periode eventuele drempels nog beter in beeld brengen en welke stappen genomen kunnen worden om de sociale integratie nog meer te bevorderen.

Bijna alle Oekraïense kinderen in de leerplichtige leeftijd (5-18 jaar) gaan inmiddels naar school. In Heemstede zijn er 25 kinderen tussen de 5-18 jaar. Hiervan gaan er 21 naar school en zijn er 4 kinderen die nog op een wachtlijst staan (ISK of ITK) óf nog niet voor onderwijs zijn aangemeld. De ouders van kinderen die niet voor onderwijs zijn aangemeld, worden geïnformeerd over het scholensysteem en hoe ze zich kunnen inschrijven. Voor de kinderen die nog op een wachtlijst staan is bij het ministerie van OCW de vraag neergelegd of er ruimte is voor een alternatief lesprogramma. Daarmee kan afgeweken worden van de reguliere regels en kan de wachttijd nuttig worden besteed, alvorens de kinderen doorstromen naar de ISK of ITK. Ter voorbereiding op de uitkomst van OCW, wordt in Haarlem onderzocht of hier noodlokalen voor beschikbaar kunnen worden gesteld.

Collegebericht

Collegevergadering: 04 oktober 2022

Stand van zaken versnelde huisvesting statushouders in Heemstede

Om de druk op de asielketen te verlichten, staat Heemstede voor de opgave om de reguliere huisvestingstaakstelling voor statushouders versneld uit te voeren. Voor dit doel zijn onder andere de noodwoningen op de Sportparklaan ingezet. Op de Sportparklaan wonen nu 15 statushouders en 7 jongeren. De jongeren helpen bij de integratie van de nieuwe inwoners en het gezamenlijk goed laten draaien van de opvanglocatie. In onderstaande tabel is uiteengezet hoeveel statushouders in 2022 er in Heemstede zijn gehuisvest en wat de voorstand is op de huisvestingstaakstelling van 2023.

Gerealiseerde huisvesting statushouders 2022	Plaatsingen
Sportparklaan	15
Corporatiewoningen	28
Overige panden	3
Totaal	46
Gerealiseerd inclusief voorstand (2021) *	48
Huidige voorstand op taakstelling 2023	10
Geprognosticeerde voorstand taakstelling 2023	22

*Voorstand betekent hier dat in 2021 extra plaatsingen bovenop de taakstelling hebben plaatsgevonden. Dit aantal kan worden meegenomen naar het volgende jaar.

De taakstelling voor de eerste helft van 2023 voor de gemeente is bekend gemaakt en staat op 33. De impact hiervan zal worden meegenomen en toegelicht in het raadsvoorstel van oktober 2022.

Inburgering 'Brugklas'

Bijna alle statushouders die de afgelopen zomer versneld zijn gehuisvest in Heemstede hebben het onderdeel 'brugklas' van het inburgeringsprogramma afgerond. De brugklas is een interactief programma van 6 weken en dient als een aanvulling op de wettelijke brede intake door de gemeente. Het programma vindt plaats tussen de aankomst in de gemeente en het opstellen van het Plan Inburgering en Participatie (PIP). De brugklas heeft tot doel om informatie te geven, kennis te maken met de lokale omgeving, een completer beeld te krijgen van de statushouder, en om de deelnemer en consulent inburgering een passend advies te geven voor de te volgen leerroute (voorbereiding op werk, MBO, of HBO/WO opleiding). De keuze voor de leerroute wordt opgenomen in het PIP. Voor degenen die de brugklas hebben afgerond starten komende week de PIP gesprekken en worden ze aangemeld voor een leerroute.

24 september 'Burendag'

Op de locatie Kerklaan is afgelopen Burendag een ochtend georganiseerd waar bewoners en omwonenden koffie konden drinken en elkaar konden ontmoeten. De ochtend is georganiseerd door de bewoners van de Kerklaan in samenwerking met het locatiemanagement (RIBW). Ongeveer 20 burens hebben het koffiemoment bezocht. Ook op de locatie Sportparklaan heeft op initiatief van de bewoners een ontmoeting plaatsgevonden tussen de nieuwe inwoners en omwonenden onder het

genot van een hapje/drankje. Het initiatief werd goed bezocht door ongeveer 60 burens. Ook de burgemeester en de wethouder waren aanwezig.

Raadsvoorstel (semi-)permanente huisvesting verschillende groepen

De eerste (nood)opvang van Oekraïense vluchtelingen en versnelde huisvesting van statushouders is gerealiseerd. Nu heeft de gemeente de taak om oplossingen te vinden voor meer permanente huisvesting. Niet alleen voor Oekraïense vluchtelingen en statushouders, maar ook voor andere groepen met urgente woonbehoefte. Dit is een ingewikkelde puzzel en vraagt om zorgvuldige afwegingen. In oktober wordt aan de gemeenteraad een voorstel voorgelegd over de huisvesting van verschillende groepen voor de semipermanente en permanente termijn. Om inwoners zoveel mogelijk bij de puzzel te betrekken en het gesprek te voeren met elkaar, wordt een communicatieplan opgesteld. Een afschrift hiervan wordt ter kennisgeving aan de gemeenteraad gestuurd.

Financiën

De gemeenteraad heeft op 11 maart 2022 een reserve crisis- en noodopvang ingesteld van €1 miljoen. Hierbij is uitgegaan van 6-9 maanden durende opvang en de toezegging van het Rijk in ieder geval een groot deel van de gemaakte kosten te vergoeden. Inmiddels is bekend dat de opvang van Oekraïense vluchtelingen langer duurt en is er een opgave bijgekomen in het versneld huisvesten van statushouders. Er zijn verschillende regelingen in het leven geroepen om gemeenten in de gemaakte kosten te ondersteunen met als uitgangspunt dat gemeenten er financieel niet op achteruitgaan.

Bekostigingsregeling Opvang Ontheemden Oekraïne

Op 25 mei 2022 maakte het kabinet in een [brief aan de Tweede Kamer](#) bekend de Bekostigingsregeling Opvang Ontheemden Oekraïne vast te stellen. De regeling geldt met terugwerkende kracht vanaf 1 maart 2022 met een looptijd van maximaal zes maanden. Per 1 september is de bekostigingsregeling verlengd tot en met 31 december 2022. Op basis van deze regeling vergoedt het Rijk de gemeentelijke kosten voor de opvang van ontheemde Oekraïners. De regeling voorziet in het volgende:

- Een normbedrag van €700 per week per gerealiseerde gemeentelijke opvangplek (GOO) voor opvang van ontheemden. Het bedrag wordt indien nodig naar boven bijgesteld op basis van een monitoronderzoek
- Vergoeding op basis van werkelijke kosten voor transitie, verbouwing en realisatie van gebouwen op basis van – globale – business cases. Transitiekosten zijn kosten die gemeenten maken voor het geschikt maken of realiseren van gebouwen voor de opvang van ontheemden.
- Een uitzonderingsbepaling om gemeenten die excessieve kosten hebben gemaakt voordat de regeling gepubliceerd is, te kunnen compenseren op basis van werkelijke kosten.
- Een bedrag ter vergoeding van uitvoeringskosten en verstrekkingen leefgeld aan ontheemden in de particuliere opvang (POO).

De vergoeding gebeurt op basis van een Specifieke Uitkering (SPUK) en wordt door gemeenten verantwoord via hun eigen jaarrekening op basis van de SiSa-systematiek.

Collegebericht

Collegevergadering: 04 oktober 2022

HAR-regeling voor statushouders

Om de druk op de opvangcapaciteit van het COA te verkleinen, is de hotel- en accommodatieregeling (HAR) voor statushouders in het leven geroepen. Via de HAR-regeling kunnen statushouders die in een AZC op definitieve huisvesting wachten, alvast in hun toekomstige gemeente gaan wonen. Bijvoorbeeld in een hotel of recreatiewoning, totdat er definitieve huisvesting beschikbaar komt. Een statushouder die binnen de HAR-regeling naar een gemeente verhuist, keert niet terug naar een COA-opvanglocatie en kan op deze manier eerder starten met het inburgeringstraject. Gemeenten kunnen gebruikmaken van de HAR-regeling. Een statushouder binnen de regeling telt mee voor de taakstelling van de gemeente. De gemeente ontvangt per statushouder eenmalig een vast bedrag van €9280,-. Met dat bedrag kan de gemeente tot 6 maanden het tijdelijke onderdak en adequate begeleiding van statushouders bekostigen.

Afspraken Rijk, VNG en Veiligheidsberaad m.b.t. opvangcrisis

De VNG en het Veiligheidsberaad hebben afspraken gemaakt met het Rijk om uit de opvangcrisis te komen en te blijven. Onderdeel hiervan is dat gemeenten er met deze afspraken niet financieel op achteruitgaan. Het Rijk stelt structureel voldoende financiële middelen beschikbaar aan gemeenten om alle taken op het gebied van opvang, huisvesting en integratie uit te kunnen voeren, stelt de Staatssecretaris JenV in een [brief aan de Tweede Kamer](#) (26 augustus 2022).

Regeling Huisvesting Aandachtsgroepen (o.a. voor statushouders)

In week 40 wordt door de gemeente een subsidieaanvraag ingediend voor de Regeling Huisvesting Aandachtsgroepen (RHA). De subsidie is bedoeld als stimulans voor gemeenten om meer passende woonruimte te bouwen voor bepaalde aandachtsgroepen, waaronder statushouders. De huisvesting van ontheemden uit Oekraïne valt niet onder deze regeling.

Financiële verantwoording en afronding 1^e fase

De gemeenteraad heeft op 11 maart 2022 een reserve crises- en noodopvang ingesteld van €1 miljoen. Op 15 maart heeft het college besloten om noodwoningen aan te schaffen. Deze aanschaf is gedekt uit deze ingestelde reserve. De units zijn inmiddels bewoond, net zoals de andere ingerichte locaties. De eerste fase in de (nood)opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en statushouders kan hierdoor financieel worden afgerond. Uiterlijk in november legt het college verantwoording af aan de gemeenteraad over de uitgaven en zetten we uiteen welke subsidies we (verwachten te) ontvangen.